

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Poczta na Kwartał Zł: 13

R O S S J A.

z *Peterzburga dnia 11 Grudnia.*

Jeżeli zadziwiająca rychłość budowy Teatru Paryskiego Odeon; który jak wiadomo niedawno się spalił; była przedmiotem publicznej ciekawości, w kraju gdzie nauki i piękne sztuki od tak dawnego czasu są w stanie kwitującym; przyjemną spodziewamy się czytelnikom naszym sprawić przysługę, donosząc o równie prawie rychłym sposobie budowania, jaki się daje widzieć w stolicy tutejszej. Jeszcze w połowie Maja roku terażniejszego, zupełnie był czysty plac koło kościoła Izaaka i mały tylko parkan otaczał miejsce między rzeczonym kościołem a szeregiem domów, ponad drogą granitową, prowadzącą na ulicę Wozniesieńska stojących, przeznaczone na mający się budować dom Xiążęcia Łobanowa. Któżby mógł wierzyć, że prawie laską wroźki w przeciągu trzech miesięcy wzniesionym został przepyszny pałac! — Ogrom gmachu i wspamiałość jego architektury niepozwalają myśleć, aby podobnym było do wykonania tak rychłe jego wybudowanie. Jednakże to jest istotną prawdą, że cała ta budowa nie więcej jak trzy miesiące, wyjąwszy nawet dni świąt i galowe, zabrała czasu. Zarzucano murom tu-

tejszym, iż prędko się psują, jeżeli i tak jest, czemu z doświadczenia przeczyć można, to nie należy tego przypisać sposobowi budowania, lecz raczej niestałości strefy, a nadewszystko posady, która nie będąc jeszcze zupełnie stwardniałą, od samego biegu pojazdów doznaje drżenia nakształt lekkiego trzęsienia ziemi. Powiedziałem, że z doświadczenia można niewierzyć twierdzeniu, jakoby mury Peterzburżskie były uległe prędkiemu zepsuciu: aby się o tej prawdzie przekonać, dosyć jest przypatrzeć się murom stawianym jeszcze za rządów Piotra Wielkiego, jakimi są: ogromny gmach gdzie się mieszczą wszystkie kollegja i sądownictwa duchowne, dom niegdyś Mężykowa i wiele innych na Wasilewskim Ostrowie, gdzie nie tak natłok pojazdów porusza posadę. Gmachy te w twardości i stałości podobne są do wyciosanych z kamienia. Cegła nawet, którą galerja czyli amfilada arkad kollegji drugie piętro wspierających w domie rzeczonym jest wymoszczona, tak jest twar- dą, iż w niektórych miejscach można ją wziąć za żelazną. Że zaś niezupełna twardość posady była przyczyną, iż domy murowane w czasach, kiedy się ludność znacznie zwiększyła, a mianowicie klasy u-

żywającej pojazdów pół tuzinem blisko zaprzężonych koni, czasami się rysowały; dowodem tego są czasy późniejsze, w których opatrzone ulice w porządne bruki i trotoary z kamienia, szeroką czyniące koło domów drogę dla pieszych; przez to albowiem pojazd, nieprzechodząc już blisko ściany, nie porusza gwałtownie posady, i będąc wewnątrz domu, ruchu jej zupełnie już nie czuje się. Nadto trwałość murów i na najludniejszych ulicach jaką naprzykład jest: Newski Prospekt, Gorochowa, Mała i wielka Morska, Mała i wielka Milionna, jest należyta. A tak widoczną jest rzeczą, że nie rychłość budowania, lecz zewnętrzne przyczyny czyniły mury tutejsze uległymi prędkiemu zepsuciu. Troškliwa opieka rządu pilną zwróciła bacność na ten ważny przedmiot i trafnym usunięciem przyczyn, nadała miastu kształt zachwycający przez nowe ozdoby, połączone z pożytkiem. i t. d. (z Ruskiego Inwalida).

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

FRANCJA.

z Paryża dnia 29 Grudnia.

Na dniu 25 b. m. umarł technięty appoplexją Margrabia Perignon, Członek Izby Parów i Marszałek Francji. Ciało jego zabalzamowane zostało. Miał on wiele zasług wojskowych; był Posłem przy Dworze Madryckim. W bitwie pod Novi odniósł jednaście ran i wzięty został w niewolę. Później był Gubernatorem w Neapolu.

— Żaden z Dzienników Paryskich nie donosi o zmianach zaszłych w Ministerjach. Czy przez wzgląd na tych, którzy opuszczają służbę? Czy też z rozkazu tych, którzy miejsca pierwszych zajęli? Mileżenie to, jest bardzo trudnem do wytłumaczenia. Jedna tylko Minerwa wspomina o tych mianach, ale między wieściami nie-

pewnemi; wszystkie przecież Dzienniki zagraniczne, zapełnione są tą nagłą rewolucją. Prócz umieszczonych w wczorajszym numerze Gazety Codziennéj doniesień, zawiera jeszcze ostatni numer Dziennika *Le vrai libéral*, pod datą 29 Grudnia, wiadomość następującą:

„Pismo prywatne odebrane właśnie z Paryża donosi: „Zapewniają, iż P. Décazes który dopiero otrzymał rozkaz, ażeby w przeciągu 24 godzin Paryż opuścił, w téj chwili mianowanym został pierwszym Ministrem. Xiążę Richelieu, Lainé i Molé, otrzymują demissje”.

„Podług innych listów: P. Décazes, z powodu słabości Xięcia Richelieu, jest na czele Rady Ministrów, i przedstawił następujące Osoby, jako kandydatów na Ministerja: P. Jaucourt na Ministra Spraw Zagranicznych; P. Louis na Ministra Skarbu; siebie na Ministra Spraw Wewnętrznych; P. de Serre na Ministra Sprawiedliwości; a P. Roi na Ministra Marynarki; Gouvion St. Cyr, zostać ma Ministrem Wojny”.

NIEMCY.

z Wiednia dnia 30 Grudnia.

Gazeta Dworska zawiera traktat między Cesarzami Rossyjskim i Austrjackim, tudzież Królami Hiszpańskim, Francuskim, Wielkiej Brytanji i Pruskim zawarty, dotyczący się przyszłego przeznaczenia Xięstw, Parmy, Placencji i Guastalli. — Podług traktatu powyższego, Xięstwa te, po śmierci Arcy-Xiężnej Marji Ludwiki, spaść mają na Infantkę Hiszpańską Marję Ludwikę, jej Syna Infanta Don Karola Ludwika i tegoż Następców prostéj linii męskiej. Część jednak Kraju na lewym brzegu Pagu położona, oraz twierdza Placencja przy N. Cesarzu Jmć Austrjackim pozostanie. — W tymże samym czasie Xięstwo Lucca, otrzymać ma W. Xiążę Toskański.

od brzegów ⁿMe u dnia 3 Stycznia.

Niedostatek wody, wciąż w okolicach Szwabji panuje. Od kilku tygodni, wszystkie studnie są próżne. Przy młynach, powysychały źródła. Bydło, musi być z gór spędzane w doliny do wody.

— P. Catalani, zabawiając w Brukseli, odwiedziła tameczną szkołę, na sposób Lankastra urządzoną, którą Summą 200. franków udarowała.

— W okolicach Wejmaru, ponowił W. Xiążę zakaz, w r. 1816. ogłoszony, aby nikt nie ważył się na nowy rok składać powinszowań, w zamiarze wyludzenia pieniężnej za to nagrody.

— Donoszą z Drezna pod d. 30. Grudnia iż Poseł Austriacki, Hrabia Bombelles, odwołany ztamtąd został Sztafetą do Wiednia: niewiadoma dotąd przyczyzna tak nagłego rozkazu.

— Na dniu 20. Grudnia przybył W. Xiążę Rossyjski Michał do Turynu. Xzę Dalberg, Poseł Francuski, dał bal na 300 osób, na przyjęcie W. Xiążęcia.

— Przyproawdzony został do Turynu koń, na którym Abdallah Naczelnik Wehabitów, wystąpił do walki w ten nieszczęśliwy dzień, kiedy w niewolę wzięty został. Agent Xcia Carignan, kupił go w Trypolis dla swego Pana.

H I S Z P A N J A:

z Madrytu 15. Grudnia.

Nadzwyczajne zimno trwa w okolicach tutejszych.

— Oddział Gwardji i wiele osób Dworskich, wysłanych zostało do Barcelony, na przyjęcie Xiężniczki Neapolitańskiej, oblubienicy Infanta Don Francisco de Paula, która w Lutym przybyć ma do Madrytu.

— Dzienniki Brukselskie zawierają, iż tam nieprzestannie rozchodzą się wieści o

rozruchach w Hiszpanji. Stany się miały połączyć i z częścią narodu objąć najwyższą władzę it. d.

S Z W E C J A.

z Sztokholmu dnia 25 Grudnia.

Jedno z pism tutejszych, zawiera: Nądowód, że fałszywą jest wiadomość, która się za granicą rozeszła, jakoby wolność druku u nas bardzo ograniczoną była; przytaczamy następujący wyjątek z Monitora Paryskiego:

„Mimo zakazu obcych Dzienników, utworzoną tu została nowa Xięgarnia, w której znajdować się będą do czytania najlepsze dzienniki Angielskie, Francuskie i Niemieckie”.

Trzeba nadto uważać, iż podobne Xięgarnie od dawną już znajdowały się tutaj.

— Ponieważ niektóre Dzienniki zagraniczne, rozgłosiły wiadomość: jakoby ludność Szwecji o 55,504 dusz zmniejszyła się miała; oznajmiamy więc, iż doniesienie to jest mylnem; ludność Szwecji, podług spisu 1813 r. pomnożyła się owszem o 57,735 dusz, tylko liczba do pogłównego pociągnionych osób, zmniejszyła się o ilość powyższą z powodu, iż dzieci i ubodzy, uwolnieni od opłaty tego podatku zostali.

— Wszelkie usiłowania Rządu, co do wydobycia soli z tutejszych źródeł, okazały się próżnemi. Rocznie wprowadzonej do Szwecji soli 200,000 beczek rachują:

T U R C J A:

İbrahim Basza, odsyłając do Konstantynopolu, Naczelnika Wehabitów Abdallah, rozkazał mu naprzód brodę ogolić i wszystkie zęby wyrwać.

— Podług doniesień publicznych, Naczelnicy Wehabitów i ich familje, mają być naksztalt Rzymskich triumfów, do Konstantynopolu wprowadzeni. Co się dalej

z Niemi stanie, łatwo domyśleć się można. — Vice-Król Egiptu, i jego waleczna Armja, odebrała zaszczytne pochwały, a nawet i nagrody, za to chlubne zwycięstwo, które położyło koniec długiej wojnie.

A M E R Y K A.

z Bostonu 27 Listopada.

Podług odebranych z La Guira wiadomości, zgromadzili się znów Patrioci na równinach przy Calabozza. Morillo naczelnik wojsk Króleskich rozłożył na Caraccas kontrybucję, wynoszącą 200,000 Dolarów, 4000 ludzi i 400 mułów.

— Wkrótce Rząd tutejszy, położyc ma koniec łupieztwom, jakiego się dotąd dopuszczali Kupcy, którzy pod banderą Ameryki południowej rozbijają okręty cudzoziemskie. Dwóch takich kupców stawionych zostało przed sąd.

— Donoszą z Port au Prince na dniu 26 Października, iż Jenerał Boyer, uzbroiwszy 15 pomniejszych wojennych okrętów odbił na morze w celu obejrzenia stanowisk Chrystofa, czyli Króla Hajty.

— Odkryto podobno w Buenos - Ayres, plany do kontr - rewolucji.

— Koszt na wybadowanie Kapitolu, w Washingtonie, wynosi \$21,630 dolarów.

— Kilka Dzienników rozgłosiło, iż wojska Hiszpańskie, miały zamiar uderzyć na Pole przytułku i wypędzić ztamtąd nieszczęśliwych osadników Francuskich. — Inne niedając wiary temu doniesieniu, sądziły owszem, iż w terażniejszym swém położeniu, Hiszpanja nie ma dostatecznych sił na podobną wyprawę. Jakkolwiek się rzecz ma, Osadnicy tę przynajmniej odnieśli ztąd korzyść, że przekonali się, jak dalece narody sąsiedzkie względne są na ich nieszczęście. Znalazło się wielu gotowych do ich obrony, w przypadku gdyby Hiszpanja miała chęć spełnić swój zamiar.

TEATR NARODOWY.

Dnia jutrzejszego daną będzie Opera Król Łokietek czyli Wiśliczanki, i Komedja: Trafila kosa na kamień.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant. MAGIER.

Dnia rano.	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wisle	
	ciepła	zimna	cale	linje	łocze: li:			łokcie	cale
14. Styczn:		2	27	11	7	Południo - Zachodni.	Pochmurno.		

Wydawcy odpowiedzialni.

Arabia Kiciński *Morawski*